

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/35/2015
Identifikačné číslo spisu:	2211010343
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2211010343.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. júna 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného W. F., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. januára 2015, sp. zn. 5To/41/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného W. F. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/116/2011, zo 6. novembra 2013, bol obvinený W. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 24 júla 2007, v čase okolo 23.45 hod. v obci G., okr. C. J., v mieste svojho trvalého pobytu na T. ulici, na dvore rodinného domu č. XXXX/X, ako držiteľ zbrojného preukazu si za účelom kúpy zadovážil legálne držanú zbraň zn. broková dvojka zn. Zbrojovka, typ ZP 47, kaliber 12-12, v.č. 21240957, ktorú držiak v ruke v nabitom stave namieril na svoju bývalú manželku Mgr. E. F., ktorú následne fyzicky napadol, udieral ju do oblasti tváre, chytil za ruku, zvalil na zem, kde ju kopol, pričom jej zranenia nespôsobil, taktiež namieril zbraň na tam prítomného E. T., čím vzbudil u oboch dôvodnú obavu, pričom v priebehu hádky mu E. T. zbraň zobral a zahodil do kríkov.

Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, pričom výkon trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 5To/41/2014, z 27. januára 2015, postupom podľa § 319 Tr. por., zamietol odvolanie obvineného W. F. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/41/2014, podal obvinený W. F. prostredníctvom

obhajcu dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por.

V úvodnej časti svojho dovolania (body I až V) podrobne rozobral rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda i Krajského súdu v Trnave s dôrazom na nesprávne rozhodnutie obidvoch súdov vo veci samej a s poukazom na nesprávne odôvodnenia rozhodnutí. Rozsiahlo vyhodnotil výpovede vypočutých svedkov, rozobral skutkový stav veci a ponúkol svoje hodnotenie dôkazov a svoje právne závery k právnej kvalifikácii skutku i k uloženému trestu, rozdielne od zistených a konštatovaných záverov obidvoch súdov.

V ďalšom vecne poukázal na nezákonne vykonanie výsluchov poškodenej Mgr. E. P., rod. F. z dôvodu, že vyšetrovateľom boli jej výsluchy vykonané predtým ako mu bolo vznesené obvinenie.

Ďalej poukázal na porušenie ustanovenia § 274 ods. 2 Tr. por. tým, že: „Na hlavnom pojednávaní vykonanom 6. novembra 2013, kedy po záverečnej reči obhajcu udelil predseda senátu slovo na prednesenie záverečnej reči splnomocnenej zástupkyňi poškodenej, došlo k flagrantly porušeniu Trestného poriadku ako aj ústavne zaručeného práva na obhajobu, ostatne rovnako ako aj v celom predchádzajúcom konaní pred prvostupňovým súdom“.

V bodoch VI až IX dovolania konštatoval existenciu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., pretože: „Rozhodnutia sú založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (str. 9 dovolania), pretože tak samosudca Okresného súdu Dunajská Streda a následne potom aj Krajský súd v Trnave nerešpektovali v plnom rozsahu jeho právo na riadnu obhajobu, konali v príkrom rozpore nielen s ustanovením § 2 ods. 1 Tr. por., ale aj v príkrom rozpore s § 2 ods. 10 Tr. por., s tým že sa jedná o nezákonný dôkaz, nakoľko je to výsluch, ktorý bol vykonaný nielen pred vznesením obvinenia voči nemu a dokonca pred začatím trestného stíhania vo veci“ (s povahy veci vyplýva, že obvinený má na mysli výsluch poškodenej Mgr. E. P., rod. F.).

V závere dovolania vysvetlil, že: „Keby aj teoreticky uvedený skutok spáchal, tak stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania, by bol prinajmenšom nepatrný vzhľadom na jeho následky aj vzhľadom na to, že sa skutok stal pred 8 rokmi a preto došlo tiež k porušeniu základnej zásady ukladania sankcií podľa § 34 Tr. zák. S ohľadom na prieťahy v konaní došlo k porušeniu ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, dôkazom čoho je skutočnosť, že bol odsúdený po 8 rokoch, teda po prieťahoch, ktoré nespôsobil“. Zároveň malo byť porušené aj jeho právo na spravodlivý proces.

Z ohľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vykonaní dokazovania vyniesol uznesenie, ktorým podľa ustanovenia § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1, písm. g) a písm. i) Trestného poriadku a súčasne podľa ustanovenia § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší uznesenie Krajského súdu v Trnave, zo dňa 27.01.2015, vedeného pod č. k.: 5To/41/2014, v časti ktorým bolo jeho odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede, zo dňa 06.11.2013, vedeného pod sp. zn.: 2T/116/2011, zamietnuté, ako aj rozsudok samosudcu Okresného súdu v Dunajskej Strede, zo dňa 06.11.2013, vedeného pod sp. zn.: 2T/116/2011, v časti, ktorou bol uznaný za vinného z trestného činu, prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. Tr. zákona s poukazom na ustanovenia § 138 písm. a) Trestného zákona, a podľa ustanovenia § 388 ods. 1 Tr. por., vec prikáže prvostupňovému súdu - Okresnému súdu v Dunajskej Strede, na nové prerokovanie a zákonné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.), obsahuje odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a dospel k záveru, že nie je možné o dovolaní rozhodnúť v súlade s návrhom obvineného, pretože je

zrejme, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V prvom rade najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Tr. por. je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Tr. por.) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je, ako návrhové konanie, vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Tr. por.). Preto najvyšší súd podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Tr. por. bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Existenciu tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ vecne odôvodnil tým, že jeho odsúdenie je založené iba na jednom usvedčujúcom dôkaze, a to nezákonne vykonaných výsluchoch poškodenej Mgr. E. P., rod. F., predtým ako mu bolo vznesené obvinenie (strana 5 a 9 dovolania).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. len vtedy, ak mal, resp. má negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru, tak ako odkazom na nezákonné výsluchy poškodenej naznačil dovolateľ, by mohlo dôjsť len vtedy ak by odsúdenie obvineného W. F. bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom čo sa ale nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2.2.2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26.1.2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14.2.2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

Je potrebné súhlasiť s dovolateľom, že poškodená Mgr. E. P., rod. F. bola v dňoch 25. júla 2007 (č.l. 87 až 91), 2. augusta 2007 (č.l. 192 - 199) a 16. októbra 2008 (č.l. 100 až 107) vypočutá ešte predtým ako bolo obvinenému W. F. vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ku ktorému došlo až 8. septembra 2009 - č.l. 11. Tu sa žiada poznamenať, že pôvodne bolo menovanému vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. síce už 25. júla 2007 (č.l. 5, 6), ale prokurátor Okresnej prokuratúry Dunajská

Streda uznesením, sp. zn. 2 Pv 546/07, z 13. júna 2008 zrušil uznesenie o vznesení obvinenia voči W. F..

Z predloženého spisového materiálu však vyplýva, že odsúdenie obvineného W. F. nie je založené výlučne a ani v rozhodujúcej miere na označených výpovediach poškodenej, pretože poškodená Mgr. E. P. bola opakovane a už po vznesení obvinenia W. F. vypočutá nielen v prípravnom konaní dňa 4. apríla 2011 (č.l. 108 - 113), ale i na hlavných pojednávaniach konaných 17. februára 2012 (č.l. 217) a 30. septembra 2013 (č.l. 265) za dodržania a úplného rešpektovania zásady kontradiktórnosti, pričom jej výpovede mali usvedčujúci a trestnú činnosť obvineného preukazujúci charakter.

Pokiaľ teda okresný súd oprel odsúdenie obvineného aj o výpovede svedkyne - poškodenej Mgr. P. neporušil zákon, pretože jej výpovede zo 4. apríla 2011, 17. februára 2012 a 30. septembra 2013 boli vykonané nielen v súlade s našim Trestným poriadkom, ale zodpovedajú i prísny kritériám čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že nezistil splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

K označenému dovolaciemu dôvodu najvyšší súd poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.). Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, pretože to sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia a prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Obvinený v rámci podaného dovolania síce označil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nepodložil ho však takými vecnými argumentmi, ktoré by naznačovali jeho naplnenie.

Obvinený W. F. v dovolaní stručne a z opatrnosti vyslovil, že: „Stupeň spoločenskej nebezpečnosti jeho konania bol prinajmenšom nepatrný vzhľadom na jeho následky a aj vzhľadom na to, že skutok sa stal pred ôsmymi rokmi“.

Najvyšší súd nezdieľa názor dovolateľa o nepatrnej závažnosti jeho konania, pretože vyhrážka (hoci bez vyslovenia výhrážnych slov) vyjadrená mierením funkčnou a nabitou brokovnicou na telo iného predstavuje mimoriadne nebezpečný spôsob konania, ktorý v predmetnej veci zrejme len z dôvodu zápasu o pušku neskončil strelbou a závažnejším následkom. Treba si uvedomiť, že vnímanie situácie účastníkmi konfliktu je vždy iné z pohľadu útočníka a iné z pohľadu napadnutých osôb. Každý na koho je mierené zbraňou sa oprávnene môže nielen zľaknúť, ale i obávať o život. Vyhrážka vyjadrená mierením zbraňou robí každý útok dôraznejším a útočníka nebezpečnejším. Preto v žiadnom prípade nemôže platiť, že spôsob vykonania činu obvineným W. F. bol nepatrný, ale práve naopak. Súdny nižšieho stupňa pri posúdení sťažovaného skutku podľa príslušného zákonného ustanovenia ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. postupovali správne, keď vyvodili naplnenie i materiálneho korektívu (§ 10 ods. 2 Tr. zák.) tohto prečinu. Dĺžka konania bola konvalidovaná uložením relatívne mierneho trestu.

Pokiaľ dovolateľ opakovane poukázal (tak ako už aj pred odvolacím súdom) na to, že je nevinný a že: „skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nespáchal“, takýto argument nezodpovedá označenému dovolaciemu dôvodu a najvyšší súd zdôrazňuje, že mu neprislúcha už v tretej inštancii preskúmať správnosť skutkových zistení a hodnotenie dôkazov súdmi nižšieho stupňa na podklade dovolania

podaného obvineným.

Preto najvyšší súd konštatuje, že v prípade obvineného W. F. v prejednávanej veci nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Nad rámec uvedeného dovolací súd poznamenáva, že s ohľadom na ustanovenie § 385 Tr. por. nebol oprávnený zaoberať sa a preskúmať jeho argumenty týkajúce sa prieskumov v konaní a v dôsledku toho uloženia (podľa dovolateľa) neprimeraného trestu, naviac keď uvedené nezodpovedá žiadnemu dovolaciemu dôvodu.

V ďalšom môže najvyšší súd súhlasiť s dovolateľom v tom, že samosudca Okresného súdu Dunajská Streda na hlavnom pojednávaní konanom 30. septembra 2013 nepostupoval úplne v súlade s § 274 ods. 2 Tr. por., keď umožnil poškodenej predniesť záverečnú reč ako poslednej, teda až po obhajcovi. Takýto procesný postup samosudcu však (a to aj podľa obsahu záverečných rečí) nijak neovplyvnil právo obvineného na spravodlivý proces, pretože nemal a nemá žiadny negatívny dopad na jeho právo na obhajobu (hlavného pojednávania sa z vlastnej vôle nezúčastnil) a nevyvolal žiadne, pre obvineného negatívne procesnoprávne a ani hmotnoprávne dôsledky, čo napokon vyplýva i z toho, že prítomný obhajca nenamietal postup samosudcu a nedomáhal sa nápravy v podobe umožnenia predniesť záverečnú reč znovu, po záverečnej reči poškodenej, čím by, per analogiam, mohol realizovať svoje právo repliky. Nesprávny postup samosudcu v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. sa síce obsahovo približuje dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., najvyšší súd ale uzatvára, že uvedený nesprávny procesný postup samosudcom na hlavnom pojednávaní formálne ani materiálne nespĺňa kritéria dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože nie je možné vysloviť, že právo obvineného na obhajobu bolo postupom samosudcu porušené zásadným spôsobom.

Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.